fingo

Jotta elämä olisi reilumpaa.
Ihan kaikkialla.

Budjetti 2024

Kehitysyhteistyön näkökulma

Ilmari Nalbantoglu 18.10.2023

Alustuksen aiheita

1 Lähtökohdat budjetille

2 Poiminnat budjetista

3 Esitykset ja huomiot

Liite: Määrärahamuutokset

fingo

Jotta elämä olisi reilumpaa.
Ihan kaikkialla.

1 Lähtökohdat budjetille

Eri suuntiin vaikuttavia voimia

Hallitusohjelman 6 mrd. sopeutustarve ja kirjaus 1 mrd. kumulatiivisesta hallituskauden aikaisesta säästöstä kehitysmäärärahoista suhteessa vuoden 2023 tekniseen kehykseen.

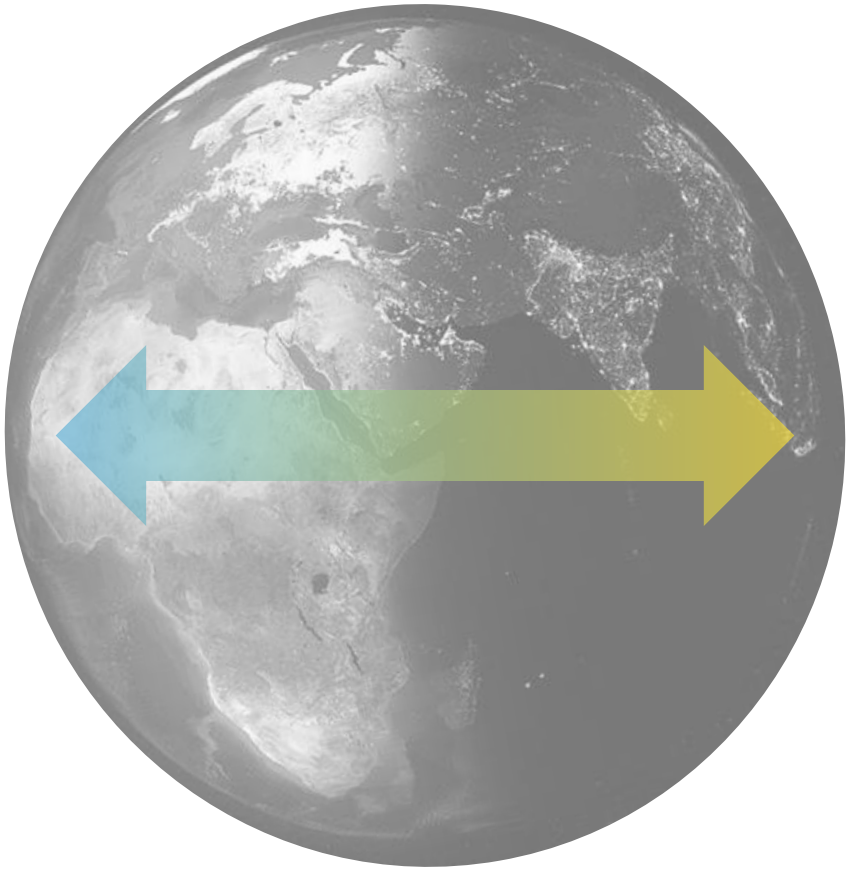

Globaalit kriisit ja kestävän kehityksen tavoitteiden pysähtyminen / takapakki

Maailman humanitaarinen tilanne

Suomen sitoumukset

Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan uskottava kokonaisuus:

- Kestävä kehitys
- Taloussuhteet
- Turvallisuus
- vaikutusvalta

fingo

Jotta elämä olisi reilumpaa.
Ihan kaikkialla.

2 Poiminnat budjetista

HE talousarvioksi -24: poiminnat

Varsinaisen kehitysyhteistyön määrärahoja on määrä leikata yhteensä 84,6-88,6 milj. €.
(netto: 84,6; brutto: 88,6 milj. €)

Maa- ja aluekohtaisesta kehitysyhteistyöstä on määrä leikata yli 50 miljoonaa euroa
(54,07 milj. €)
Keskeisiä kehitysyhteistyömäärärajojen kohdemaita ovat olleet mm. Etiopia, Somalia, Tansania, Afganistan ja Nepal; tärkein tänä ja ensi vuonna: Ukraina.

Monenkeskisestä yhteistyöstä on määrä leikata noin 20 miljoonaa euroa (18,93 milj. €)
Suomi rahoittaa esimerkiksi YK-järjestöistä YK:n väestörahastoa (UNFPA), maailman ruokaohjelmaa (WFP), YK:n tasa-arvojärjestöä (UNWOMEN) ja YK:n lastenrahastoa (UNICEF) sekä alueellisia kehityspankkeja.

HE talousarvioksi -24: poiminnat

Kehitysyhteistyömäärärahojen bktl-osuus pysyisi arviolta 0,42 % tasolla

Tunnusluvuista puuttuu kehittyvien maiden kanssa tehtävän kehitysyhteistyön bktl-osuus
Suomi seuraa kansainvälisten sitoumustensa vuoksi joka tapauksessa tätä osuutta.

Talousarvioesitys **ei anna kuvaa Suomen mobilisoimasta ilmastorahoituksesta**, vaan kirjaa "ilmastotoimien edistämistä" koskevan tavoitteen, 330 miljoonaa euroa vuonna 2024.

ehdollistamiseen on määrä saada selvyyttä syyskauden aikana
tulee 1) olla tukematta Venäjän hyökkäystä Ukrainaan, 2) ottaa kansalaisiaan vastaan, 3) sitoutua sääntöperusteiseen maailmanjärjestykseen.

Tasa-arvoa edistäviin toimiin kohdistuvan rahoituksen seurantaluvun paikka on vaihdettu
UM:n pääluokan "etusivulle", otsikko on vaihdettu: "Vahvistetaan naisten ja tyttöjen asemaa (osuus kehitysyhteistyöstä, %)"

HE talousarvioksi -24: poiminnat

Suomen kehitysmäärärahoiksi laskettava kokonaisuus hieman kasvaisi (n. 30 milj.)

Järjestöjen kehitysyhteistyö pysyisi nykyisellä, noin 88 miljoonan euron tasollaan

Humanitaarinen apu kokonaisuutena ilmeisesti kasvaa
Kun otetaan huomioon uusi Ukraina-momentti (58 milj.) + käyttösuunnitelmakohta ”humanitaarinen apu” (83 milj.)

fingo

Jotta elämä olisi reilumpaa.
Ihan kaikkialla.

3 Esitykset ja huomiot

Fingon esitykset: määrärahat

Varsinaisen kehitysyhteistyön määrärahoja on määrä leikata 84,6-88,6 milj. €.

Maa- ja aluekohtaisesta kehitysyhteistyöstä on määrä leikata 54 miljoonaa euroa

Monenkeskisestä yhteistyöstä on määrä leikata noin 20 miljoonaa euroa

Perusteltuja lisäyksiä olisivat:

- **varsinainen kehitysyhteistyö**, mom. 24.30.66.: yhteensä +118,6 miljoonaa euroa
  - Hallituksen leikkauksen kumoaminen: +88,6 milj. €
  - Palautus 2023 laaditun teknisen kehyksen kohti 2027 kasvavalle uralle: +30 milj. €
- **Laina- ja investointimuotoinen kehitysyhteistyö** (mom. 24.30.89.): leikkauksen kumoaminen +60 milj. €
- Erityistä: **Humanitaariseen apuun** +9 miljoonaa euroa (lisänä varsinaisen kehitysyhteistyön leikkauksen kumoamisen)
- Perutaan mom. 24.90.50. leikkaus 600 000 euroa, avustuksia ulkoministeriön toimialaan liittyville järjestöille.

Yhteensä 88,6 – 187 milj. €

Fingon esitykset: kirjaukset ja huomiot

LDC-maiden kehitysyhteistyön bktl-osuus puuttuu	Vähiten **kehittyvien maiden (LDC) bktl-osuuden** seuranta tulisi palauttaa budjettikirjaan ja LDC-maiden tukemisen tulisi näkyä käyttösuunnitelmissa: kehitysyhteistyömäärärahat ovat erityisen merkittäviä LDC-maille.
Talousarvioesitys ei anna kuvaa Suomen mobilisoimasta ilmastorahoituksesta	Budjettiin tulisi lisätä **kuvaus Suomen mobilisoimasta ilmastorahoituksesta** ja sen kohdentumisesta.
Ehdollistamiseen on määrä saada selvyyttä syyskauden aikana	Ehdollistaminen ei ole erityisen järkevää: jos Suomi jättää jälkeensä tyhjiöitä, ne täyttyvät mahdollisesti vähemmän demokraattisten maiden vaikuttamisella ja vahvistavat kertomusta määräilevistä rikkaista maista.

fingo

fingo

Jotta elämä olisi reilumpaa.
Ihan kaikkialla.

Kiitos!

Ilmari Nalbantoglu, johtaja, vaikuttamistyö

p. 050 317 6693

Ilmari.nalbantoglu@fingo.fi

fingo

Jotta elämä olisi reilumpaa.
Ihan kaikkialla.

Liite:
Määrärahamuutokset

Kaikki kehy-määrärahat

Kehitysyhteistyömäärärahat	Vuosi -23	v. -24 (HE)	Erotus
Ulkoministeriön hallinnonalalla momentilla 24.30.66 (netto)	710 341 000 €	621 699 000 €	- 88 642 000 €
Ulkoministeriön hallinnonalan muilla momenteilla	206 216 000 €	231 015 000 €	24 799 000 €
Sisäministeriön hallinnonalalla	17 894 000 €	75 509 000 €	57 615 000 €
Valtiovarainministeriön hallinnonalalla	195 238 000 €	232 536 000 €	37 298 000 €
Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla	5 800 000 €	9 028 000 €	3 228 000 €
Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalla	184 000 €	287 000 €	103 000 €
Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla	1 525 000 €	1 614 000 €	89 000 €
Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla	37 120 000 €	32 274 000 €	- 4 846 000 €
Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla	2 496 000 €	4 442 000 €	1 946 000 €
Ympäristöministeriön hallinnonalalla	609 000 €	515 000 €	- 94 000 €
Yhteensä	1 177 423 000 €	1 208 920 000 €	31 496 000 €

Varsinainen kehitysyhteistyö

Varsinainen kehitysyhteistyö (mom. 24.30.66.)	Vuosi 2023	V. -24 (HE)	Erotus
Monenkeskinen yhteistyö	222 911 000 €	203 979 000 €	-18 932 000 €
Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö	192 704 000 €	138.9 000 €	- 54 065 000 €
Euroopan kehitysrahasto	28 691 000 €	30 655 000 €	1 964 000 €
Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö*	58 311 000 €	56 101 000 €	-2 210 000 €
Humanitaarinen apu **	92 000 000 €	83. 00 000 €	- 9 000 000 €
Kehitysyhteistyön suunnittelu- ja tukitoiminnot	5 695 000 €	5 312 000 €	- 383 000 €
Kehitysyhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus	2 050 000 €	1 950 000 €	- 100 000 €
Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle ja kehitysyhteistyötiedotukselle	87 950 000 €	87 950 000 €	- €
Korkotuki-instrumentti	22 900 000 €	21 000 000 €	- 1 900 000 €
Yhteensä (brutto)	713 212 000 €	628 586 000 €	- 84 626 000 €

***** Huom. Vuoden 2023 toisessa lisätalousarviossa tähän lisätään n. 8 miljoonaa euroa – ts. vuodelle 2023 lisää 8 milj.

****Huom.** humanitaarisen avun määrärahat oletettavasti kuitenkin kasvavat jonkin verran, koska v. 2024 Ukrainan tukeen on otettu käyttöön uusi momentti, jolle on määrä kohdentaa 58 milj. määrärahoja; määrärahojen käyttöä ei ole eritelty vielä, mutta oletettavasti iso osa on humanitaarista apua.

fingo

Muita kehy-määrärahoja

Laina- ja investointimuotoinen kehitysyhteistyö (mom. 24.30.89.)	Vuosi 2023	V. -24 (HE)	Erotus
Yhteensä	129 730 000 €	69 730 000 €	-60 000 000 €

Tuki Ukrainalle (uusi momentti v. -24)	Vuosi -23	v. -24 (HE)	Erotus
Yhteensä		58 000 000 €	

Demokratia- ja oikeusvaltiotuki (siirtomääräraha 2v.)	Vuosi -23	v. -24 (HE)	Erotus
Yhteensä	2 960 000 €	2 904 000 €	- 56 000 €

Tunnusluvut

Tunnusluvut	Vuosi 2021	2022	2023	2024
Kehitysyhteistyö per bktl (%)	0,47 %	0,57 %	0,42 %	0,42 %
Osuus vähiten kehittyneille maille (LDC) per bktl (%)	0,16 % (tot.)	0,18 % (enn.)	0,16 % (tav.)	?
Sukupuolten tasa-arvoa edistävän kehitysyhteistyön osuus	50 % (tot.?)	32 % (tot.)	50 % (arv.)	80 % (arv.)